RAJASTHAN BOARD

QUESTION PAPER

2024

DOWNLOAD PDF

A6LASEM.COM

RBSE

Sl. No. :

नामांक Roll No.

Tear Here

No. of Questions - 22

No. of Printed Pages - 11

SS-23-Sindhi Sah.

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2024

SENIOR SECONDARY EXAMINATION - 2024

सिन्धी साहित्य

(SINDHI SAHITYA)

समय : 3 घण्टे 15 मिनट

पूर्णांक : 80

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें

- شاگردن لاءِ ضروري هدايتون -

(1) شاگرد سڀ کان پهرين پنهنجي سوالي پيپر تي رول نمبر ضرور لکهن .

(2) سڀئي سوال ڪرڻ ضروري آهن .

(3) هرهڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپي ۾ لکڻو آهي.

(4) جن سوالن جا جواب ,,ريا،، ۾ پڇياويا آهن ، اُنهن جا جواب گڏ لکهڻا آهن.

(5) سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.

(6) سوالن جي ساملهون ماركون ڏنل آهن .

– शार्गिदनि लाइ ज़रुरी हिदायतूं –

(1) शार्गिद सभ खां पहिरीं पंहिंजे सुवाली पेपर ते रोल नंबर ज़रुर लिखनि ।

(2) सभेई सुवाल करणु ज़रुरी आहिनि ।

(3) हरहिक सुवाल जो जवाबु, डि्नल जवाबी कॉपीअ में लिखिणो आहे ।

(4) जिनि सुवालनि में जवाब 'या' में पुछिया विया आहिनि उन्हनि जा जवाब गडु लिखिणा आहिनि ।

(5) सुवाल जो जवाबु लिखण खां अगु सुवाल जो नंबर ज़रुर लिखो ।

(6) सुवालनि जे साम्हूं मार्कू डि्नल आहिनि ।

यहाँ से काटिए

ڪنبد (اَ)

.1 **هيٺين سوالن جا صحيح جواب چونديو-** **(i to xv)** **[15 × 1 = 15]**

(i) گرنارجو گل هو-

(اَ) راجاانيرادِ (ب) راجا رائڈيايچ

(س) راجا ڈاهرسيت (د) راجاچٹيسر

(ii) محمد رام ور- ورڪري____ شهر ۾ ويندو هو

(اَ) ڪراچي (ب) نواب شاهه

(س) پرين (د) لاڑڪاڻو

(iii) پروفيسر نارايڻداس ملڪاڻي ۽جه نالو راجيه سبا ۾ نامينيٽ ڪرڻ لاءِ ڪوشيش ڪيئي-

(اَ) جيٽي سپهملاڻي (ب) جئرامداس

(س) راجندر بابو (د) پاڻي پرتاپ

(iv) روايتون،لفظ جي معني آهي -

(اَ) سيپتا (ب) طاقت

(س) پرسپرافون (د) همت

(v) ,جذبو،رچنا آهي

(اَ) انيڪانڪي (ب) ڪهاڻي

(س) مضمون (د) آتم ڪٿا

(vi) ,گڏجي گهاريون، ڪويتاجو ڪوي آهي-

(اَ) لڪٽمڻ دبي (ب) مرچو مل سوني

(س) پرسرام ضيا (د) ڊولڻ راهي

(vii) ,زندگي،نظم مان سنديش ملهوٽو-

(اَ) آتم نرپرتا (ب) نراشا

(س) سادگي (د) دڪ

(viii) پرسرام ضيا جا ڪلام لکيل آهن-

(اَ) سنڌ سنڌي (ب) سوداگر

(س) هلو (د) ڪلجگ

(ix) ,سوج، لفظ جي معني آهي-

(اَ) سڪ (ب) پريم

(س) ساز (د) درد

(x) پنجڪڙي جي ايجاد ڪٽي–

(اَ) پروفيسر رام پنجو اٽي (ب) پريو وفا

(س) نارايڻ شيام (د) سچل سرمست

(xi) ,ٻسنا، جو هم معنيٰ لفظ آهي -

(اَ) دوهو (ب) سورٺو

(س) هائيڪو (د) پنڇڪڙ ا

(xii) ,ڏٺو ڪرڻ، اصطلاح هم جي معنيٰ آهي–

(اَ) بدنام ڪرڻ (ب) جهيڙو ڪرڻ

(س) برباد ڪرڻ (د) منع ڪرڻ

(xiii) سچ سيُڪاري___ اچو ڪير–

(اَ) منيهن (ب) گانئن

(س) ٻڪري (د) گهوڙي

(xiv) چئن ڏينهن جي موڪل بابت پرنسپال کي لکندا

(اَ) خط (ب) درخواست

(س) شڪايتي خط (د) رپورٽ

(xv) ,بيروزگاري، مضمون آهي

(اَ) آرشڪ (ب) دارمڪ

(س) نيتڪ (د) ايتهاسڪ

खण्ड – 'अ'

1. (i खां xv) हेठियनि सुवालनि जा सही जवाब चूंडियो – [15 × 1 = 15]

i) **गिरनार जो गुल हो –**

(अ) राजा अनीराइ (ब) राजा रायड़ियाच

(स) राजा डाहरसेन (द) राजा चनेसर

ii) **मुहमद राम वर–वर करे .....शहर में वेंदो हो**

(अ) कराची (ब) नवाबशाह

(स) भिर्यनि (द) लाड़काणो

iii) **प्रो. नारायणदास मल्काणीअ जो नालो राज्य सभा में नामीनेट करण लाइ कोशिश कई–**

(अ) ज़ेठी सिपाही मलाणी (ब) जैरामदास

(स) राजेन्द्र बाबू (द) भाई प्रताप

iv) **'रवायतूं' लफ़्ज़ जी माना आहे–**

(अ) सभ्यता (ब) ताकत

(स) परम्परांऊ (द) हिम्मत

v) 'ज़ज्बो' रचना आहे –

(अ) एकांकी (ब) कहाणी

(स) मज़मून (द) आत्मकथा

vi) 'गड्रिजी घारियूं' कविता जो कवी आहे–

(अ) लक्ष्मण दुबे (ब) मिर्चूमल सोनी

(स) परसराम ज़िया (द) ढोलण राही

vii) 'ज़िंदगी' नज़्म मां संदेश मिले थो –

(अ) आत्मनिर्भरता (ब) निराशा

(स) सादगी (द) दुख

viii) 'परसराम ज़िया' जा कलाम लिखियल आहिनी –

(अ) सिंधु ऐं सिंधी (ब) सौदागर

(स) हलो (द) कलजुग

ix) 'सोज़' लफ़्ज़ जी माना आहे –

(अ) सुख (ब) प्रेम

(स) साज़ (द) दर्द

x) पंजकड़े जी ईजाद कई –

(अ) प्रो.राम पंजवाणी (ब) प्रभु वफ़ा

(स) नारायण श्याम (द) सचल सरमस्त

xi) 'टिसिटा' जो हममाना लफ़्ज़ु आहे–

(अ) दोहो (ब) सोरठो

(स) हाइकू (द) पंजकड़ा

xii) 'ड्रिठो करणु' इस्तलाह जी माना आहे –

(अ) बदिनामु करणु (ब) झेड़ो करणु

(स) बर्बाद करणु (द) मना करणु

xiii) 'सचु सेरू, कारी ....., अछो खीरू'।

(अ) मेंहि (ब) गांइ

(स) ब्रकिरी (द) घोड़ी

xiv) चइनि ड्रींहनि जी मोकल बाबति प्रिंसीपाल खे लिखंदा –

(अ) ख़तु (ब) दरख़्वास्त

(स) शिकायती ख़तु (द) रिपोर्ट

xv) 'बेरोज़गारी' मज़मून आहे –

(अ) आर्थिक (ब) धार्मिक

(स) नैतिक (द) ऐतिहासिक

2. (i to vii)صحيح لفظ چونڊي خال پريو۔ [7 × 1 = 7]

(روشني ، سنت ڪنوارام،ٺٽگور، سچ ،سنڌو، راگين ۽،ماکي)

(i) دادا ٿي. ايل واسوايڻ سنڌ جو _____ هو.

(ii) _____ تي ٽپال ڪناطي پاران 26 اپريل 2010 تي راشٽرپتي پرتيبا پاٽل هٿان 5رپئي جي شڪلي جاري ڪئي وڻي.

(iii) مان ڏيٽا ننو وڪڻان مان _____ وڪڻان ٿو؟

(iv) ڪلجگ جا ڪرتوت چوان مان چوان _____ جارنگ .

(v) هر ذرم سڻا ٽي سيڪاري ٿو _____ جو رستو ڏيڪاري.

(vi) آهي هر لفظ ٻنو _____ اچي هر جملي مان خشبو؟

(vii) سنڌو ۽ ۾ ڪو سا هڻت _____ پانڻ پائيُ؟

2. (i खां vii) सही लफ़्ज़ चूंडे खाल भरियो – [7 × 1 = 7]

(रोशिनी, संत कंवरराम, टैगोर, सच, सिंधू , रंगीअ, माखी)

i) **दादा टी.एल. वासवाणी सिंध जो ..... हो ।**

ii) **..... ते टपाल खाते पारां 26 अप्रेल 2010 ते राष्ट्रपति प्रतिभा पाटिल हथा 5 रू जी टिकली जारी कई वेई।**

iii) **मां ड्रीआ नथो विकिणां, मां ..... विकिणां थो ।**

iv) **कलजुग जा करतूत चवां मां, चवां ..... जा रंग ।**

v) **हर धर्मु सुठाई सेखारे, थो ..... जो रस्तो ड्रेखोर ।**

vi) **आहे हर लफ़्ज़ु मिठो ....., अचे हर जुमिले मां खुश्बू ।**

vii) **सिंधूअ में को साहु थनि,..... भांइनि माउ ।**

3. (i to x) هيٺين سوالن جا جواب هڪ سٽ ۾ لکو۔ [5 × 1 = 5]

(i) هڪ ڪچر ئي گوبندماڻُ جو ڪهڙو وشواس هو؟

(ii) ,اءِ_اجا_ چو،؟ڪهاڻي ۽ مان توهان کي ڪهڙو سنديش ملي ٿو ؟

(iii) ڪاکي ايشور ڪلناٿي ۽ جو خون ڪنهن ڪيو؟

(iv) ڪوي نارايڻ شيام هلنيهن جو پهريون خواب ڪنهن کي ڪوٺيو آهي؟

(v) پارت کي ڪيز نواء يت ٿا؟

* هيٺ ڏنل ٽُڪرو پڙهي سوالن جا جواب لکو۔ [5 × 1 = 5]

محنت جي معنيٰ زندگي آهي ۽ نڪمائي ۽ جي معنيٰ موت. جنهڪي زيندهور هڻ جي تمنا آهي تنهنڪي محنت جي عادت پرائي پرندي. جلن ٿي ڪي جيڙن جي ياداشت ۾ پنهنجي نالو درجہ ڪرائڻ آهي انهن کي ڪم ڪرٽو پرندو. جي مرڻ ڪان پوءِ بہ ذندها رهن ٿاچاسين تن کي ڪچ ڪرءِ ڏيڪارٽو پوندد. جهڙي ء طرح سورجہجي زندگي گرسي ۽ ۾ روشني ۽ سان آهي چندجي زندگي سينلتاءُ چمڪ سان آهي پاڻي ۽ جي زندگي پياس ٻهائڻ سان آهي تيئن اسانجي زندگي ڪوشش ۾ ڪشالي سان آهي. محنت ڪرڻ معنيٰ پاڻ ۾ وشواس رکڻ. نيپولن ۾ پيادنيا جا مشهورفاتحہ سن قسم جو اٽل اعتقاد رکندو هوا مارٹن لوٹر جان آف آرڪ را ني درگاوتي ، رضيا بيگم ۽راڻي وڪٹوريا جي ڪاميابي جا مثال تواريخ ۾ موجود آهن.

سسنڪرت جو مٹهورڪوي ڪاليداس شادي ۾ در تائين اٽڙهيل هو اورپريودِ پنهنجي محنت سان اُھ علم پرياڻين جو دنيادنگہرهجي وسِئي ,, محنت اَڏو ڪابہ ڪالهہ نا ممڪن نہ آهي.،،

(vi) هنئين ٽُڪري جو سِرولکو؟

(vii) ,محنت،جي معنيٰ جاآهي ؟

(viii) مرڻ ڪان پودِ بہ ڪير زندگي رهي آهي سگهن ٿا؟

(ix) ,زندگي ۽، جو ضد لکو؟

(x) ڪاميابي ڪدهن حاصل ڪري سگجي ٽي ؟

3. (i खां x) हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक सिट में लिखो – [5 × 1 = 5]

i) **हिक टीचर ते गोबिंद माउ जो कहिड़ो विश्वासु हो?**

ii) **'ऐं– आजां – छो'? कहाणीअ मां तव्हां खे कहिड़ो संदेश मिले थो?**

iii) **काके ईश्वर खिलनाणीअ जो खून कंहिं कयो?**

iv) **कवी नारायण श्याम डीहं जो पहिरियो ख्वाबु कंहिंखे कोठियो आहे?**

v) **भारत खे केरू संवारिनि था?**

* **हेठि ड्रिनल टुकिरो पढ़ी सुवालनि जा जवाब लिखो –** **[5 × 1 = 5]**

महिनत जी माना ज़िंदगी आहे ऐं निकमाईअ जी माना मौतु । जंहिखें ज़िंदह रहण जी तमना आहे, तंहिंखे महिनत जी आदत पिराइणी पवंदी। जिनखे जीअरनि जी यादाश्त में पंहिंजो नालो दर्ज कराइणों आहे उन्हनि खे कमु करणो पवंदो । जे मरण खां पोइ बि ज़िंदह रहणु था चाहीनि, तिन खे कुझु करे डे॒खारिणो पवंदो । जंहिंड़ीअ तरह सूरज जी ज़िंदगी गर्मीअ ऐं रोशनीअ सां आहे, चंड जी ज़िंदगी सीतलता ऐं चमक सां आहे, पाणीअ जी ज़िंदगी प्यास बु॒झाइण सां आहे, तींअ असां जी ज़िंदगी कोशिश ऐं कशाले सां आहे। महिनत करणु माना पाण में विश्वासु रखणु। नेपोलियन ऐं बि॒या दुनिया जा मशहूर फ़ाल्ह हिन किस्म जो अटल अइतकाद रखंदड़ हुआ। मार्टिन लूथर, जॉन ऑफ आर्क, राणी दुर्गावती, रज़िया बेग़म ऐं राणी विक्टोरिया जी कामयाबी जा मिसाल तवारिख़ में मौजूद आहिनि। संस्कृत जो मशहूर कवी कालीदासु शादीअ ताईं अण पढ़ियलु हो, पर पोई पंहिंजी महिनत सां उहो इल्म पिरायाईं जो दुनिया दंग रहिजी वेई । ''महिनत आडो॒ काबि गा॒ल्हि नामुमकिन न आहे ।''

vi) **मथिंएं टुकिरे जो सिरो लिखो ।**

vii) **महिनत जी माना छा आहे?**

viii) **मरण खां पोइ बि केरू ज़िंदह रही सघनि था?**

ix) **'ज़िंदगी' जो ज़िदु लिखो ?**

x) **कामयाबी कडु॒हि हासिल करे सघिजे थी?**

کنڊ (ب)

खण्ड – 'ब'

(4-15) هيٺين سوالن جا جواب آٽڪل 50 لفظن ۾ ڏيو. **[12 × 2 = 24]**

(4 खां 15) हेठियनि सुवालनि जा जवाब अटिकल 50 लफ़्ज़नि में ड्रियो – **[12 × 2 = 24]**

.4 سرلا سندري ءِ ڪي وار ڪشائڻ لاءِ ڇو اور پريندي هٽي ؟

4. सरला सुंदरीअ खे वार कटाइण लाइ छो ज़ोर भरींदी हुई?

.5 حميد خان سندُ سوٽ وقط جميتراءِ جي پريوارتي ڪهڙو اثر چڏءِ ويو؟

5. हमीद खान सिंध मोटण वक़्त जमियतराइ जे परिवार ते कहिड़ो असरू छडु॒ वियो ?

6. ڈاهير سين سمارڪ جي بارم توهان ڪي ڪهڙي چاڻ آهي؟

6. ड्राहरसेन स्मारक जे बारे में तव्हां खे कहिडी ज़ाण आहे?

7. ٽپال ٽڪلين جي ڪهرنيد اهميت آهي؟

7. टपाल टिकलियुनि जी कहिड़ी अहमियत आहे?

8. وقت جي بارء م محمد رام ڪهڙو جواب ڏنو؟

8. वक़्त जे बारे में मुहमदराम कहिड़ो जवाब डि़नो?

9. ليلاپنهنجي پتار جي درتي ڪيئن ٿي ٻاڏاءِ ؟

9. लीला पंहिंजे भतार जे दर ते कींअ थी बा़डाए ?

10. مندو موٽي آيون ڪويتا م ڪوي ءجي ڪهڙءطلب آهي؟

10. 'मुंदूं मोटी आयूं' कविता में कवीअ जी कहिड़ी त़लब आहे?

11. ،مان ديش مٽان قربان ،تون مرڪي جيوين وچ م،،ست م رام پنجڌاڻي چاتوچوڙ چاهيو؟

11. 'मां देश मथां कुर्बानु, तूं मुर्की जेडि़युनि विच में।' सिट में राम पंजवाणी छा थो चवणु चाहे?

12. گڏجي گهاريون ڪويتا م ڪوي ء ڪهڙو سنڊيش ڏتو آهي ؟

12. 'गडि़जी घारियूं' कविता में कवीअ कहिड़ो संदेशु डि़नो आहे?

13. ماڻهن جي ڌن ميڙٿ بابت موهن چا سوچي رهيوهو؟

13. माण्दुनि जे धन मेड़ण बाबति मोहन छा सोचें रहियो हो?

14. موهن شوبا ڪي خط م چالڪي؟

14. मोहन शोभा खे ख़त में छा लिखियो?

15. موهن جي نتڊ چوڦشي پوندي هئي؟

15. मोहन जी निंड छो फिटी पवंदी हुई?

ڪنڊ (س)

खण्ड – 'स'

.16 حوالو سمجهايو_ **[3]**

,,الڪون ڪرتنهنجي شادي تہراداسان ٽي ٿيندي
ايامن ڪان راداجو نيهن ۽ ڪرڻن سانءِ ٿيندي آيوآهي،،.

يا

,,ڏيش اجہ اسانجي پٽ جو سپنوساڪار ٿيوآهي اسانجي بزيش بهادرءَسان مقابل ڪيو،،

16. **हवालो समुझायो –** **[3]**

''उल्को न करि। तुंहिंजी शादी त राधा सां ई थींदी।
अयामनि खां राधा जो नींहु कृष्ण सां ई थींदो आयो आहे।''

या

''डि॒सु अजु॒ असांजे पुट जो सुपनो साकार थियो आहे, असांजे नरेश बहादुरीअ सां मुकाबलो कयो .....।''

.17 معنيٰ سمجهايو_ **[3]**

,,هوتو،، تنهنجي سڌ سڻن جو واسطي وينو سڪي،
سڪ منهجان سڌ آڪري هڪ وار ٻاڌائي تہ ڏس،،

يا

''قافلو هلندو رهي اوندهي جو ڪوئي غم نہ آ
شوڪ ءِ همت جي مثال ڪي جلاهيندا هلو،،

17. **माना समुझायो –** **[3]**

''हू त तुंहिंजे सडु॒ सुणण जे वास्ते वेठो सिके,
सिक मझां सडि॒ड़ो करे, हिक वार बडा॒ए त डि॒सु।''

या

''काफिलो हलंदो रहे, ऊन्दह जो कोई ग़मु न आ,
शौंक ऐं हिमत जी मशाल खे जलाईंदा हलो ।''

.18 دوهو چا ڪي چئجي ٿو مثال ڏيڻي سمجهايو **[3]**

يا

سورتي جي پرياشا لڪي مثال ڏيو،

18. **दोहो छा खे चइजे थो? मिसाल डे॒ई समुझायो ।** **[3]**

या

सोरठे जी परिभाषा लिखि मिसाल डि॒यो ।

.19 هيٺن مان ڪن به ٽن اصطلاحن / پهاڪن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو **[3]**

(i) نور تچرئڻ (ii) گهڙ اپرڻ

(iii) ڪڪووڪو ٿيڻ (iv) باهه لڳڻ تي ڪوهه ڪوٽڻ

(v) ڪڏهن پرءِ ءَ ماتو ڪڙهن ٻاڪر ۾ (vi) سچ توبيشونچ

19. हेठियनि मां किनि बि टिनि इस्तलाहनि/पहाकनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आणियो – [3]

i) **नूर निचोइणु** ii) **घड़ा भरणु**

iii) **खिखो विखो थियणु** iv) **बाहिं लग़ण ते खूह खोटण**

v) **कड़ुहि भरीअ में त कड़ुहिं भाकुर में** vi) **सचु त वेठो नचु**

ڪنڌ (د)

खण्ड – 'द'

.20 ,اجهو ،ناول جي ڪنهن هڪ آذارتي پرک ڪريو. **[4]**

يا

,اجهو ، ناول جي ڪردار موهن جو چرتر چنرڻ ڪريو.

20. 'अझो' नाविल जी तत्वनि जे आधार ते परख करियो। [4]

या

'अझो' नाविल जे किरदार मोहन जो चरित्र चित्रण कयो ।

.21 اسڪالر شپ لاءِ پنهنجي اسڪول جي پرنسپال کي درخواست لکو. **[4]**

يا

توهان پنهنجي پي ءَ کي امڙهان کان پوءِ جي پروگرام جي جاڻ ڏيندءِ خط لکو،

21. स्कॉलरशिप लाइ पंहिंजे स्कूल जे प्रिंसीपाल खे दरख़्वास्त लिखो। [4]

या

तव्हां पंहिंजे पीउ खे इम्तिहान खां पोइ जे प्रोग्राम जी जा़णु डी़ंदे ख़तु लिखो ।

.22 ڪنهن به هڪ وشيءَ تي اٽڪل 200 لفظن ۾ مضمون لکو. **[4]**

(i) سنڌءِ ساهنيه جي اهميت

(ii) يوگ‌جي مهما

(iii) انٽرنيٽ ءِ روزگار

(iv) چندرايان II جي سفلتا،،

22. कंहिं बि हिक विषय ते अटिकल 200 लफ़्ज़नि में मज़मून लिखो – [4]

i) **सिंधी साहित्य जी अहिमियत**

ii) **योग जी महिमा**

iii) **इन्टरनेट ऐं रोजगार**

iv) **चन्द्रयान II जी सफलता**

DO NOT WRITE ANYTHING HERE

QUESTION PAPERS

GET PREVIOUS YEAR QUESTION PAPERS FOR ALL CLASSES FOR CBSE, ISCSE, ISC AND ALL ALL STATE BOARDS HERE AT AGLASEM.COM

BOARD WISE

- Andhra Pradesh Board Question Papers
- Assam Board Question Papers
- Bihar Board Question Papers
- Chhattisgarh Board Question Papers
- Goa Board Question Papers
- Gujarat Board Question Papers
- Haryana Board Question Papers
- Himachal Pradesh Board Question Papers
- J&K State Board Question Papers
- Jharkhand Board Question Papers
- Karnataka Board Question Papers
- Kerala Board Question Papers
- Madhya Pradesh Board Question Papers
- Maharashtra State Board Question Papers
- Manipur Board Question Papers
- Meghalaya Board Question Papers
- Mizoram Board Question Papers
- Nagaland Board Question Papers
- Orissa Board Question Papers
- Punjab Board Question Papers
- Rajasthan Board Question Papers
- Tamil Nadu Board Question Papers
- Telangana State Board Question Papers
- Tripura Board Question Papers
- Uttarakhand Board Question Papers
- Uttar Pradesh (UP) Board Question Papers
- West Bengal (WB) Board Question Papers